

SAMMON PESTI

Sampo on seikkailijajoukkueen vähintään vaeltajaikäinen, pestiinsä koulutettu johtaja. Seikkailijat ovat 10 - 12 -vuotiaita partiolaisia, jotka kokoontuvat joukkueissa. Joukkueet jakaantuvat tarvittaessa pienempiin vartioihin. Olisi suositeltavaa, että jokaisella joukkueella on vähintään 2 johtajaa.

Vaeltajaikäisillä sammoilla pitää aina olla tehtävään nimetty aikuinen tukijohtaja. Jos seikkailijajohtajana toimii samoajaikäisiä vartionjohtajia, heitä viikoittaisen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa ohjaa ja tukee tehtävään pestattu ja koulutettu sampo, jolla on partiojohtajan koulutus. Huomaa, että seikkailijoiden retkenjohtajan pitää aina olla vähintään 18-vuotias.

Sammon koulutus on joko sampokurssi tai partiojohtajan peruskurssi yhdessä Sukellus seikkailijaohjelmaan -koulutuksen kanssa. Erityisesti jokaisella sammolla pitää olla riittävät perusretkeilytaidot ja kyky opettaa niitä edelleen vartiolaisilleen. Erikseen on listattu ne retkeilytaidot, jotka jokaisen sammon vähintään tulee hallita. Lisäksi sammon pitäisi hankkia ja ylläpitää ensiaputaitojaan esim. käymällä EA1 -kurssi.

Sampo saa pestiinsä tukea toisilta sammoilta, vastaavalta sammolta ja lippukunnanjohtajalta. Seikkisjaosto koordinoi partiopiirin seikkailijoiden ja sampojen ohjelmatapahtumia sekä auttaa tarvittaessa lippukuntia ja alueita seikkailijaikäkauteen liittyvissä asioissa.

Sammon pesti kestää 2 - 3 vuotta. Pesti alkaa vastaavan sammon tai lippukunnanjohtajan kanssa käytävällä pestikeskustelulla, missä käydään läpi, mitä sammolta edellytetään. Pesti päättyy raportointiin, yleensä samalle henkilölle, jonka kanssa pestikeskustelu on käyty.

Sammon vastuut ja velvollisuudet

- Suunnittelee ja toteuttaa joukkueen viikoittaista toimintaa yhdessä johtajaparin kanssa.
- Huolehtii, että joukkueen toiminta noudattaa partio-ohjelmaa. Erityisesti seikkailijaikäkaudessa pitää kiinnittää huomiota retkiin ja partiokilpailuihin. Jokaiseen ilmansuuntaan kuuluu 2 retkeä ja yhden kisat.
- Huolehtii riittävästä seikkailijoiden vertaisjohtajuuden toteutumisesta.
- Suunnittelee ja toteuttaa joukkueen retket.
- Huolehtii, että joukkue osallistuu vuosittain sepeliin eli maastossa toteutettuun seikkailijapeliin, jossa testataan vuoden aikana opittuja partiotaitoja. Varmistaa, että seikkailijat saavat myös palautetta osaamisestaan.
- Tiedottaa seikkailijoiden vanhemmille ajoissa tulevista joukkueen tapahtumista sekä ohjeistaa tarpeen mukaan hyvinkin yksityiskohtaisesti esim. seikkailijoiden tarvitsemista varusteista.

SAMMON PESTI

- Tiedottaa myös seikkailijoille lippukunnan, alueen ja partiopiirin tulossa olevista tapahtumista ja innostaa osallistumaan niihin. Sammon on myös tärkeää osallistua ainakin niihin yhteisiin retkiin ja tapahtumiin, joihin hänen joukkueensa osallistuu.
- Hoitaa joukkueensa ilmoittautumiset ja mahdolliset osallistumismaksut eteenpäin lippukunnan käytäntöjen mukaisesti.
- Huolehtii joukkueen turvallisuudesta.
  - o Fyysinen turvallisuus: Varmistaa, että joukkueen toiminta on aina Suomen Partiolaisten turvallisuusohjeen mukaista.
  - o Muu turvallisuus: Luo ja ylläpitää vartion yhteishenkeä, varmistaa, että jokainen seikkailija saa kehitystasolleen sopivaa tekemistä ja tulee hyväksytyksi omana itsenään. Sammon pitää puuttua välittömästi kiusaamiseen ja muihin mahdollisiin ongelmatilanteisiin. Sampo ottaa myös huomioon seikkailijoiden pelot ja muut tunteet.
- Pitää yhteyttä tukijohtajaansa, vastaavaan sampoon, lippukunnanjohtajaan ja lippukuntansa ja alueensa muihin johtajiin lippukunnan käytäntöjen mukaan.
- Pitää kirjaa tehdyistä retkistä, taitomerkeistä, seikkailijalupauksista ja siirtymistä sekä muista tilastoitavista joukkueen tekemistä asioista.
- Pyrkii olemaan tasapuolinen ja oikeudenmukainen johtaja.

Pestien vaatimat tiedot ja taidot

- Perusretkeilytaitojen hallitseminen
- Koulutus ja/tai kokemus partioryhmän johtamisesta tai muusta vastaavasta pestistä
- Seikkailijaohjelman ja turvallisen toiminnan perusteiden tunteminen
- Kyky huomioida seikkailijaikäisten kehitys. Seikkailijaikäisten johtaminen on haastava ja vastuullinen tehtävä.
- Kyky sopeutua monenlaisiin rooleihin. Sampo toimii roolimallina eri tilanteissa, on auktoriteetti, kasvattaja ja esimerkki.

Sammolta odotetaan seuraavia ominaisuuksia:

Arvopohja

- *Tuntee partioliikkeen aatteellisen pohjan (arvot)*
- *Sitoutuu partion arvoihin (esim. luonto ja ympäristö)*
- *Hallitsee ja ymmärtää partiosymboliikkaa ja sen merkityksen*
- *Tukee lasten kasvua ja luo mahdollisuuksia oppia ja vaikuttaa*

Ohjelman ja koulutuksen tunteminen

- *Ymmärtää ja hallitsee ohjelman ja kasvatustavoitteet*
- *Ymmärtää ja hallitsee partiomenetelmän*
- *Tuntee seikkailijaikäisen lapsen kehityksen piirteitä*

Lippukuntatason osaaminen

- *Tukee seikkailijaohjelman toteutumista*
- *Asettaa seikkailijatoiminnalle tavoitteita ja tarkkailee niiden toteutumista*
- *Varmistaa seikkailijoiden näkymisen lippukunnan tapahtumissa*
- *Pitää yhteyttä sidosryhmiin, esim. vanhempainiltojen valmistelu*

Sammon koulutus

Sammon koulutukseen kuuluvat seuraavat koulutusjärjestelmän moduulit:

- *Minä sampona (1 tunti)*
- *Lapset 1 (2 tuntia)*
- *Seikkailijaohjelma (5 tuntia)*
- *Seikkailijaryhmän johtaminen (4 tuntia)*
- *Seikkailijaryhmän retki (1–2 tuntia)*
- *Turvallisesti ryhmässä (1–2 tuntia)*

Yhteensä noin 16 tuntia

VASTAAVAN SAMMON PESTI

Jos lippukunnassa toimii monta seikkailijajoukkuetta, voidaan yksi sammoista pestata vastavaksi sammoksi. Vastaava sampo on vähintään 22-vuotias ja on käynyt sampokoulutuksen lisäksi ikäkausivastaava-kurssin. Vaeltajaikäisellä sammolla pitää olla aikuinen tukijohtaja, joka tukee sampoa tämän pestin hoitamisessa. Vastaavan sammon pääasiallinen tehtävä on vastata lippukunnan seikkailijatoiminnan laadusta ja siitä, että toiminta noudattaa partio-ohjelmaa.

Pestien vastuut ja velvollisuudet

- Vastaa siitä, että lippukunnan seikkailijatoiminta on laadukasta ja ohjelmanmukaista.
- Auttaa tarvittaessa haastavissa tilanteissa, esim. sammoille vaikeiden aktiviteettien toteuttamisessa, joukkueiden jäsenmäärän ylläpitämisessä tai kiusaamistapauksissa.
- Tukee, kannustaa ja motivoi sampoja sekä antaa heille palautetta toiminnasta.
- On mukana viikoittaisessa toiminnassa ja retkillä sekä niiden suunnittelussa tarpeen mukaan.
- Tarvittaessa ottaa vastuulleen seikkailijatoiminnasta tiedottamisen vanhemmille.
- On mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa lippukunnan tai alueen seikkailijaosaston yhteisiä tapahtumia, esim. retkiä, kilpailuita ja sepeliä.
- On linkki lippukunnan muun johtajiston lippukunnan ja seikkailijaosaston välillä.
- Seuraa aktiivisesti sekä alueensa että partiopiirin seikkailijoille ja sammoille tarkoitettuja koulutus- ja ohjelmatapahtumia ja markkinoida niitä kohderyhmille.
- Pestta ja perehdyttää sammot sekä tarkastaa välillä kuulumiset ja jaksamisen.
- Tuntee lippukuntansa seikkailijat.
- Huolehtii seikkailijatoiminnan jatkuvuudesta: siirtymistä sudenpennuista seikkailijoihin ja seikkailijoista tarpojiin sekä siitä, että lippukunnalla on riittävästi motivoituneita ja koulutettuja seikkailijajohtajia.